

Varangu jõujaama lõõkehitus tegi küla kuulsaks

Läbi Varangu küla jooksev maaliline ja karestikuline Selja jõgi muudab küla eriti ligitõmbavaks suvekuudel, kui siia kogunevad põliselanike järeltulijad ja suvilaomanikud.

Kunagise kuulsa komsomoli lõõkehitud Varangu elektrijaama varemetel uitab praegu tuul, tammist alla voolava vee mühin kostab aga kaugel.

Teisel pool jõge asub eestlaste vana linnus, mille paekivist alusmüürid on hästi säilinud. Jõe ääres asus kunagi ka vesiveski, mille järgi kutsutakse kohta Vesikikantsiks.

Küla ja linnust ühendav puusild on langenud. Külal räägiti, et üks heinategija kukkus oma liikurniidukiga poolmädanenud sillalt jõkke ja nii see sild lagunenuna seisma jäigi.

Kunagise elektrijaama kõrval elav Väino Ehasalu meenutas,

kuidas ta 1947. aastal koolipoisina lõõkehitud tööle käis. Ehitusel tuli Ehasalu sõnul teha musta ja rasket tööd, näiteks kaevati ja veeti kivid-muld hobusega välja nelja-viie meetri sügavusest kanalist. "Smuul kirjutas omal ajal Leevaku lõõkehitud kuulsaks, Varangu jäi tagaplaanile," tähendas ta Varangu vähese tuntuse kohta.

Elektrijaam hakkas elektriga varustama kõiki ümberkaudseid külasid. Ehasalu jutu järgi elas nende majas tollal elektriinsener August Nemvalts, kes tahtis, et elektrijuhtmed kõigepealt tema tuppa veetakse.

Jaam töötas 1961. aastani. Elektrijaama varemed lasi kaheksakümnendatel aastatel lammutada Õitsengu kolhoos. Säilinud vanal hoonel, kus asusid hiljem eluruumid, on katus sisse langenud.

Täna on kunagisel elektrijaama krundil uus omanik, kes ostis selle Haljala valla enampakkumiselt.

Rakvere Matsoni äri omanik Annika Veski tunnistas, et pere oma jõuga suuri töid ette võtta ei jõua. "Oleme raiunud jõe äärest võsa ja püüame koha muuta sel-

liseks, et saame siin puhkama käia. Ideaalvariant oleks, et kui siin saaks pakkuda vaatamisväärsusi turistidele ning uuesti toodetakse rohelist energiat," arutles ta. Silla taastamisest euroraha abil on vallaga juttu olnud.

Veskikantsi pere edasi müüa ei kavatse, kuigi ostjaid leiduks.

